

บทบรรณาธิการ

คำถาม ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้เพิกถอนหมายบังคับคดี โจทก์ฎีกา จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาให้ศาลฎีกามีคำสั่งคืนเงินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดไว้ ดังนี้ การที่ศาลชั้นต้นสอบถามและมีคำสั่งให้คืนเงินพิพาทให้แก่จำเลยเอง ชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๙/๒๕๕๗ ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้เพิกถอนหมายบังคับคดี หมายบังคับคดียอมสิ้นผลบังคับไปในตัว เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงไม่มีอำนาจที่จะอายัดเงินพิพาทไว้แทนโจทก์อีกต่อไป แม้โจทก์อ้างว่าคดียังไม่ถึงที่สุด แต่คำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีผลผูกพันคู่ความทั้งสองฝ่ายที่จะต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาศาลฎีกาเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับหรืองดเสียตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงต้องคืนเงินแก่จำเลยตามคำร้องของจำเลย แม้จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาขอให้คืนเงิน แต่การเสนอคำร้องขอที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๗ (๒) บัญญัติให้เสนอต่อศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีตามมาตรา ๓๐๒ ซึ่งก็คือศาลที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้น การที่ศาลชั้นต้นสอบถามและมีคำสั่งให้คืนเงินแก่จำเลย จึงชอบแล้ว

คำถาม จำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้ว่าหนังสือมอบอำนาจปิดอาคารแสดมปีครบถ้วนหรือไม่ จะยกปัญหาดังกล่าวขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๐๘๙/๒๕๕๕ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีทำยฟ้องของโจทก์ปิดอาคารแสดมปีไม่บริบูรณ์จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ ปัญหาว่าหนังสือมอบอำนาจปิดอาคารแสดมปีครบถ้วนหรือไม่แม้จำเลยจะไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในศาลล่างทั้งสองและเพิ่งยกขึ้นโต้แย้งคัดค้านในชั้นฎีกาก็ตาม แต่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยย่อมมีสิทธิยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ วรรคสอง จำเลยฎีกาว่าหนังสือมอบอำนาจทำยฟ้องปิดอาคารแสดมปีไว้จริง แต่ไม่ได้ชี้ชัดมาตามที่กฎหมายบัญญัติ คือไม่ได้ลงวันเดือนปีที่

ซิดคร่อม ไม่ได้ลงลายมือชื่อหรือประทับตรานิติบุคคลไว้บนอากรแสตมป์นั้นเลยขัดต่อ ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๐๓ นั้น เห็นว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๐๓ นิยามคำว่า ซิดคร่อม หมายความว่า การกระทำเพื่อมิให้ใช้แสตมป์ได้อีก โดยมีเจตนารมณ์เพื่อมิให้นำ แสตมป์นั้นมาใช้อีกอันเป็นการหลีกเลี่ยงค่าอากร เมื่อปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจ เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๑ ว่ามีการซิดเส้นคร่อมฆ่าอากรแสตมป์แล้ว แม้จะไม่ได้ลง วันเดือนปีที่ซิดเส้นคร่อมฆ่าอากรแสตมป์ และไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้บนอากรแสตมป์นั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการซิดฆ่าที่สมบูรณ์สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมายแล้ว จึงรับฟัง หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานปลอม เอกสาร ใช้เอกสารปลอมและยกยอก กับให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน หากโจทก์ร่วม (ผู้เสียหาย) ถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฐานยกยอก คำขอส่วนแบ่งจะตกไปด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๕๐/๒๕๕๗ คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่โจทก์ฟ้อง ขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยกยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ เมื่อปรากฏว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานยกยอกระงับไปแล้ว ก็ย่อมทำให้ คำขอในส่วนคดีแพ่งดังกล่าวของโจทก์เป็นอันตกไป ทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๔๓ มิได้ให้อำนาจพนักงานอัยการที่ยื่นฟ้องคดีอาญาในความผิด ฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยมิได้อุทธรณ์ฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

คำถาม โจทก์ได้กล่าวมาในคำฟ้องเรื่องที่จะขอให้เพิ่มโทษจำเลยแล้ว แต่มิได้อ้าง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ หรือ ๙๓ มาในคำขอท้ายฟ้องศาลจะเพิ่มโทษจำเลยได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๔๙๗/๒๕๕๗ โจทก์บรรยายฟ้องว่า ก่อนคดีนี้จำเลยเคย ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกมีกำหนด ๓ เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑/๒๕๕๕ ของศาลแขวงปทุมวัน พันโทษเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อมาจำเลย

กลับมากกระทำคามผิดเป็นคดีนี้อีกภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษคดีก่อน ทั้งคดีก่อน และคดีนี้จำเลยกระทำผิดขณะมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี และมีใจความผิดอันได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ขอศาลได้โปรดเพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมาย ถือได้ว่า โจทก์มีความประสงค์ขอให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่เช็ดหลาบ และโจทก์ได้กล่าวมาใน คำฟ้องเรื่องที่ขอให้เพิ่มโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่งแล้ว ทั้งจำเลยได้ให้การยอมรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยใน คดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษเท่ากับจำเลยยอมรับว่าเคยกระทำคามผิดในคดีอาญาดังกล่าว มาแล้วและมากกระทำคามผิดคดีนี้อีกซึ่งเป็นกรณีที่อาจเพิ่มโทษได้หนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ แต่ฟ้องโจทก์มิได้มีคำขอทำ ยฟ้องระบุให้ชัดว่าประสงค์ให้เพิ่มโทษตามมาตราใด ต้องตีความให้เป็นคุณแก่จำเลยว่า โจทก์ประสงค์ให้เพิ่มโทษจำเลยตามมาตรา ๙๒

บทบัญญัติในเรื่องเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ ไม่ใช่เป็นมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำ อย่างใดเป็นความผิดจึงไม่อยู่ในบังคับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๖)

คำพิพากษากฎีกาที่ ๖๔๐๖/๒๕๔๙ วินิจฉัยเช่นกัน

คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๘ แต่บรรยายฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิดดังกล่าว คงเป็นความผิดฐาน หมิ่นประมาทตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๖ เท่านั้น หากศาลได้สอบสวนฟ้องแล้วเห็นว่าคดี ไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๐๑๙/๒๕๕๗ โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ใสความโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการโฆษณา อันเป็นองค์ประกอบความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘ แม้โจทก์จะแนบหนังสือที่มีข้อความหมิ่น ประมาทโจทก์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ได้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวไปยัง บุคคลที่ปรากฏในหนังสือนั้นมาทำคำฟ้องด้วยดังที่โจทก์ฎีกา ก็ไม่ทำให้ฟ้องของโจทก์ที่ ไม่ได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ใสความโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการ โฆษณา เป็นฟ้องที่ครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๘

ได้ และที่โจทก์ขอให้ลงโทษตามมาตรา ๓๒๘ มาด้วยก็ตาม ศาลก็ไม่อาจพิพากษา
ลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๑๙๒ วรรคหนึ่ง ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๔ ตามที่โจทก์บรรยายมา
ในฟ้องจึงไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๓๒๘ คงเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามมาตรา ๓๒๖ เท่านั้น ซึ่งใน
ความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี จึงเป็นคดี
ซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๑๙๓ ทวิ เมื่อโจทก์อุทธรณ์ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นหมิ่น
ประมาทโจทก์ มิใช่เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ดิชมด้วยความเป็นธรรม และ
เพื่อป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม ซึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง
ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์นั้นชอบแล้ว

คำถาม ต้นฉบับเอกสารอยู่ในสำนวนความของศาลในต่างประเทศ สำเนา
เอกสารซึ่งรับรองโดยเจ้าหน้าที่ของศาลดังกล่าวจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๐๖๖/๒๕๕๕ ฎีกาของจำเลยข้อที่ว่าพยานเอกสารของ
โจทก์คือเอกสารหมายเลข จ. ๑ ถึง จ. ๓ และ จ. ๕ ถึง จ. ๘ เป็นเพียงสำเนาเอกสารที่
รับรองโดยเจ้าหน้าที่ของศาลครอบครัวแห่งรัฐนิวยอร์ก จำเลยไม่ได้รับรองว่าถูกต้อง และ
เอกสารดังกล่าวไม่ได้รับรองโดยรัฐมนตรี หัวหน้ากรม กอง หัวหน้าแผนกหรือผู้รักษาการ
แทน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๓ (๑) และ (๓) จึงรับฟัง
ไม่ได้ นั้น เห็นว่า ต้นฉบับเอกสารดังกล่าวอยู่ในสำนวนความของศาลครอบครัวแห่งรัฐ
นิวยอร์ก ซึ่งศาลดังกล่าวต้องเก็บรักษาไว้ โจทก์จึงไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารดังกล่าว
มาอ้างเป็นพยานได้ อันเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่ง มาตรา ๙๓ (๒) ที่ให้ศาลรับฟังสำเนาเอกสารดังกล่าวได้ ตามคำร้องคัดค้านของ
จำเลยลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ ก็รับว่าสำเนาเอกสารดังกล่าวได้รับการรับรองโดยเจ้าหน้าที่
ของศาลดังกล่าวแล้ว สำเนาเอกสารดังกล่าวจึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ